

L'espai líric

Notes per a la presentació de **El traç que pinta**

Cicle de conferències i lectures poètiques.

Residència d'Investigadors, 14 de febrer, 2006

Per Vinyet Panyella, coord.

De fa temps que temptejàvem, cadascuna pels seus camins i per la seva via creativa, les traces que configuren la poesia i la pintura. Llegíem, escrivíem, investigàvem, reflexionàvem i discutíem seguint els vials del traç que configura la forma, la dicció i l'aparença. El traç que desvetlla l'oïda i l'esguard.

Va ser cercant la concreció de l'espai líric que vam plantejar la possibilitat de convocar artistes i escriptors, poetes i pintors, perquè fossin ells mateixos els qui ens mostressin els resultats d'aquest camp de fusió que ells han explorat amb tota la seva extensió i profunditat: l'espai líric que converteix la voluntat creativa en obra escrita o plàstica.

Ens interrogàvem, també, sobre l'existència de l'espai líric i sobre la seva configuració.

L'espai líric existeix des del moment en què existeixen els pintors poetes i els poetes pintors. Existeix en la mesura de la seva realitat creativa quan pren forma en dos llenguatges diferents però profundament propers a l'òsmosi. Així ho manifestà Horaci en la sentència que, en parlar de poesia i pintura, retorna a la ment de tots: "La pintura, com la poesia". Així ho han manifestat molts altres: "La pintura és poesia callada, la poesia és pintura que parla"; "La poesia és cosa de la ment" (Leonardo); "Hom pot dir que, sempre, el traç o la taca de color val per a l'artista el que la frase és per a l'escriptor" (Pierre Klossowski).

L'espai líric es configura des de la voluntat de retornar a la unitat de les arts, de restituir-les al seu estat primigeni després de les successives fragmentacions, de superar les línies divisòries que les encasellen, les redueixen i les

empobreixen. Enfront de la impossibilitat de retornar l'ésser humà a la seva unitat íntegra primigènia, des de l'espai líric els poetes i els pintors treballen, més enllà de reconstruir la unitat inicial, per superar les línies divisòries amb noves eines i nous formats.

En aquest cicle, hem convocat a aquells que ens poden explicar les claus de l'espai líric des de la seva reflexió ajudada pel seu bagatge d'investigadors i assagistes:

August Bover,
Enric Sòria
Antoni Marí,
Neus Galí

I des del vessant creatiu hem demanat als pintors poetes i als poetes pintors que ens mostrin la concreció dels espais lírics respectius per mitjà de les seves obres:

Perejaume
M del M Bonet
Albert Ràfols-Casamada
Narcís Comadira
Carles Dauarte
Jean Serra
Alex Susanna
Rosina Ballester
Rosa Alice Branco
Miquel de Palol
Antoni Vidal i Ferrando
José Corredor-Matheos
Ricard Creus
Pere Gimferrer
Vicente Valero
Ester Zarraluqui ...

... juntament d'altres que prendran part en el recital de cloenda, que dediquem a una de les figures més emblemàtiques i suggerents de l'art contemporani com és Edward Hopper.

Des del començ d'aquest cicle de conferències i lectures poètiques volem expressar el nostre agraïment a la Residència d'Investigadors, al Dr. Lluís Calvo i molt especialment al Dr. Francesc Farré, per l'acolliment entusiasta i incondicional que ha atorgat al nostre projecte des de la seva primera formulació, així com a la Institució de les Lletres Catalanes i a l'Institut d'Estudis Catalans per l'atenció, l'interès i el suport que hi han prestat.

Tampoc no podem oblidar aquella frase de Lawrence Durrell en què expressa els seus dubtes sobre la utilitat de l'art i la seva certesa sobre la plenitud que la seva pràctica i contemplació comporten. En tant que resultat de la capacitat humana, de la vocació creativa i de la invocació de l'espai líric, el que avui i els primers dimarts de cada mes tindrem a l'abast és la possibilitat de participar en la plenitud de l'obra dels pintors poetes i dels poetes pintors que ens acompanyaran. Experimentarem, una vegada més, com la pràctica i la contemplació dels fruits de l'espai líric ens fan més humans i converteixen, per una estona, aquest món convuls en un univers benigne i habitable.

Moltes gràcies per la seva atenció, i que disfrutin, tant com nosaltres, de les possibilitats que els ofereix **El traç que pinta.**

Vinyet Panyella
14.II.2006